

شهروندان الکترونیک امروز مسافران مجازی جهان فردا؛

دور دنیا در ۸۰ ثانیه

گروه شهر فردا - این روزها گردشگری برای بسیاری از کشورهای دنیا تبدیل به یک صنعت تبدیل شده است. طبق برآورد کارشناسان، این صنعت پر درآمد، پاک و کم‌هزینه که قرار است امسال (۲۰۱۰ میلادی) ۲۰۰ میلیارد دلار درآمد کشورهای دنیا را تامین کند، طرفداران زیادی هم دارد. آن قدر که شاخه‌های این صنعت از مرز یک‌صد عنوان هم گذشته است. حالا این وسط کشورهایی هستند که به این درآمد بسنده نکرده و پای آثار تاریخی و باستانی و جاذبه‌های گردشگری‌شان را به دنیای مجازی اینترنت باز کرده‌اند تا از طریق برگزاری تورهای مجازی، دهان باز دید کنندگان را آب بیندازند. این وسط آمار ۶۶ درصدی گرایش کاربران اینترنتی به بحث گردشگری الکترونیک، دلیل مستندی است برای پرداختن به این موضوع.

اول کار کجا بود؟

گردشگری مجازی (V-Tourism) صنعت جدیدی است که عمری کمتر از ۲۰ سال دارد. این گردشگری به معنای حضور در سرزمین دیجیتالی اطلاعات و ارتباطات و شبکه گسترده جهانی است که امکان مشاهده اطلاعات صوتی، تصویری و متنی را از دنیای واقعی اطراف ما در اختیارمان می‌گذارد. همان طور که گفته شد گذار از عصر صنعتی و رسیدن به عصر اطلاعات، فضای جوامع اطلاعاتی را با تغییر روبه‌رو کرده است و وقتی ابزارهای نوین در ارتباطات و اطلاع‌رسانی به خدمت شهروندان درمی‌آیند باید منتظر تغییرات گسترده و جدید در شیوه‌های زندگی روزمره بود، از جمله یکی از این تغییرات، تغییر در گردشگری و تولید گردشگری مجازی است. فضای مجازی گردشگری، با روشی نوین همراه با توانایی نمایش سه بعدی، در کنار اراده کاربر و ارتباط مستقیم با او، تاثیرگذارتر از سایر روش‌ها و با هزینه‌ای به مراتب کمتر وارد عمل شده است. فضای مجازی با کاربردهای بسیاری همچون شبیه‌سازی مکان‌های تفریحی، ساختمان‌ها، شهرک‌ها، فروشگاه‌ها، کارخانه‌ها و... با قابلیت اتصال به محیط واقعی و ثبت وقایع محیط به صورت هم‌زمان در فضای مجازی و کاربردهای آدرس دهی و مکان‌یابی قبل از سفر و حتی کاربردهای تبلیغاتی و فرهنگ‌سازی، اکنون ابزاری بسیار قدرتمند برای تبلیغ شده است.

تورهای مجازی در خدمت تورهای واقعی

جهانگردی مجازی یک اقدام اقتصادی است که امروزه از سوی بسیاری از شرکت‌های فعال در این حوزه عرضه می‌شود و افرادی نظیر روزنامه‌نگاران، عکاسان، جغرافیادانان و نویسندگان را به کار می‌گیرد و نتواند خدمات بهتری به مردم ارائه دهد. یکی دیگر از مسائلی که در صنعت جهانگردی مورد توجه قرار گرفته است راه‌اندازی تورهای مجازی قبل از برگزاری یک تور حقیقی است. این قبیل تورها به کمک تصاویر ویدئویی و عکس‌های سه بعدی، چشم‌اندازهای زیبایی را از محل سفر عرضه می‌کند تا تمایل افراد برای انجام مسافرت‌های واقعی افزایش یابد. مسئولان تورهای مجازی معمولاً عکس‌هایی را روی اینترنت به نمایش می‌گذارند که بسیار با کیفیت است و در یک صحنه می‌تواند تمام جزئیات یک مکان را نمایان کند.

شاید وجود بیش از ۲۵۶ هزار سایتی که برای گردشگری مجازی در اینترنت وجود دارند نشانی از اهمیت گردشگری مجازی در دنیای امروز دارد. این نوع گردشگری برای معرفی جاذبه‌های باستانی، بناهای جذاب، اشیای قیمتی و هر پدیده مادی دارای فرم و حجم و اندازه کاربرد دارد و برای تمام کشورها به خصوص کشورهای در حال توسعه که اغلب از امکانات و زیرساخت‌های مناسب و کافی برخوردار نیستند، مناسب است.

البته نباید فراموش کرد این نوع گردشگری برای انواع گردشگری از جمله روستایی، کشاورزی، ساحلی و هر نوع فعالیت گردشگری دیگر که هدف گردشگران از آن، استفاده از آب و هوا، آفتاب و حتی طعم غذاها باشد، چندان مناسب نیست و صرفاً به عنوان آشنایی و آمادگی قبل از سفر کاربرد دارد.

گردشگری الکترونیک برای افرادی مانند محققان که فقط برای مطالعه روی یک جاذبه از آن بازدید می‌کنند، بسیار مفید است، چرا که امکان بررسی و مطالعه را تا حدودی در محل زندگی یا تحقیق خود خواهند داشت. در این نوع گردشگری امکان معرفی صنایع دستی و فروش تولیدات و صنایع دستی از طریق تجارت الکترونیک مهیاست.

مار کوپولوهای مجازی در ایران

ایران یکی از پرطرفدارترین کشورهای جهان در زمینه جذب گردشگر است، اما براساس آمارها کشوری مثل امارات که یک صدم توانمندی تاریخی و فرهنگی ایران را ندارد توانسته سالانه ۱۰ میلیون گردشگر جذب کند و ایران در آمار دو میلیون گردشگر در جای می‌زند.

باید پذیرفت اگر مازای سالانه میلیاردی دلار گردش مالی در حوزه گردشگری دارد فقط به خاطر برج‌های پتروناس یا برج‌های تجاری آن نیست بلکه هتل‌ها، فروشگاه‌ها، تجارت الکترونیک و به طور کل صنعت مدرن آن‌تی در این کشور باعث اطلاع‌رسانی جامع و برقراری ارتباط نزدیک گردشگر با امکانات و موقعیت‌های تفریحی این کشور شده است.

این وسط چندسالی است که بعضی موزه‌های درشت و اُس و قس دار ایرانی به تبع از نمونه‌های خارجی خود، امکان بازدیدهای مجازی را فراهم کرده‌اند.

جاذبه‌های گردشگری شهرها هم در گام بعد اجازه ورود به اینترنت را یافتند. برای مثال پایتخت فرهنگی ایران، اصفهان که چند سالی است آستین‌ها را بالا زده، حالا نرم‌افزار بازدید مجازی خود را هم روانه بازار کرده است. از مجموع ۲۰ هزار جاذبه گردشگری این شهر چندتایی درون این نرم‌افزار معرفی شده‌اند.

تور مجازی گردشگری استان اصفهان شامل بیش از ۱۳۰ تور کامل گردشگری از ۵۰ بنای مهم استان است. توضیحات، گالری عکس، تصاویر ۳۶۰ درجه (پانوراما) و فیلم کوتاهی از بناهای تاریخی در این نرم‌افزار گنجانده و این مجموعه به دو زبان فارسی و انگلیسی آماده شده است.

دور دنیا روی کابل

کابل‌های اینترنت این روزها سر و ته دنیا را به هم چسبانده‌اند. بسیاری از کشورها که می‌دانند کاربران اینترنت تیر از آن هستند که از پای رایانه‌شان بلند شوند، خودشان دست به کار شده‌اند و همه چیز حتی شهرهای شان را هم در اینترنت قرار داده‌اند. در این میان پاریس، مالزی، نیوزیلند و دیگر کشورهای مجازی از همه جلوترند. این شهرها را می‌توانید سه سوته در اینترنت بازدید کنید.

یزدی‌ها در تعقیب اصفهانی‌ها

اما بازدیدهای مجازی که پایشان به اینترنت هم باز شده، در کشورمان کم نیستند مثلاً یزدی‌ها برای آنکه از همسایه‌های اصفهانی‌شان عقب نمانند، در سایت میراث فرهنگی استان شان، فرصت بازدید از فضای امکان تاریخی شان را قرار داده‌اند. www.virtualyazdscenemir-mir-1.com آدرس این سایت است. مسجد جامع، سایپا، مجموعه امیرچخماق، مدرسه ضیائیة (زندان اسکندر)، قبه دوازده امام، موزه آب، حمام خان، ارگ حکومتی (دارالحکومه) و کلی جای دیگر، اماکنی هستند که شما از صفحه نمایش رایانه‌تان می‌توانید به آن‌ها سفر کنید.

برج میلاد از آسمان

برای بازدید از برج میلاد دیگر نیاز نیست دست به جیب شوید. مدتی است که این برج ۳۳۵ متری به دنیای اینترنت هم راه یافته است. شرکت برج میلاد در سایتش به آدرس www.miladskytower.com فرصت بازدید مجازی را برای آن‌ها می‌کشد که از پایتخت دورند، فراهم کرده است. شما می‌توانید با استفاده از ماوس به تمامی سالن‌ها و بخش‌های برج به صورت ۳۶۰ درجه (پانوراما) دسترسی داشته باشید. ماوس خود را به اطراف حرکت دهید و با بر روی فلش‌های مختلف، کلیک کنید تا به سالن‌ها و بخش‌های مختلف بروید. همچنین با استفاده از دکمه Scroll (دکمه وسط ماوس) می‌توانید Zoom کنید ...

چرخش ۳۶۰ درجه‌ای پایتخت

تهران، پایتخت ایران مدت‌هاست که به باشگاه پایتخت‌های اینترنتی پیوسته است. www.virtualtour.tehran.ir آدرسی است که در آن به پایتخت سفر می‌کنید. در این سفر کوتاه از تعدادی از میادین این شهر گرفته تا اماکن تاریخی آن را می‌شود با زاویه ۳۶۰ درجه ببینید. در کنار عکس‌هایی از اماکن مذهبی، تاریخی، گردشگری و تفریحی، فرهنگی و هنری و ورزشی، امکان مشاهده سیمای تهران در سده ۱۳ ه.ق. را هم خواهید یافت. شنیده‌های ما حاکی از آن است که سایت تهران ۳۶۰ قرار است در آینده پر و پیمان‌تر از این‌ها شود.

تاریخ را به خانه بیاورید

امداد کشورمان تادل تان خواهد موزه‌های مجازی داریم (یعنی بیشتر از انگلستان دوست) که موزه سعدآباد شاخص‌ترین آن‌هاست. این مجموعه فرهنگی و تاریخی در پهنه کوه‌پایه‌های توجال و دره سرسبز دربند و در بخش دل‌انگیزی از شمال شهر تهران واقع شده است. این مجموعه تاریخی با کاخ‌های متعددش، چند وقتی است که مجازی شده است. کاخ موزه سبزه، کاخ موزه ملت، موزه نظامی، موزه فرشچیان، موزه نگارستان، موزه آب، موزه چهره‌های ماندگار و موزه هنرهای زیبا از جمله دیدنی‌های این سایت هستند. برای دیدن این موزه‌ها و جای پای تاریخ در آن‌ها چندان آشناسن شوید. از شما دعوت می‌کنیم تا به سایت www.sadmu.com آدرسی است که باید جستجو کنید.

اما موزه سینمای ایران هم چند فریم اینترنتی از داشته‌هایش را روی خروجی اینترنت گذاشته است. بازدید مجازی از نمایشگاه جشنواره‌ها و حضور سینمای ایران در عرصه‌های بین‌المللی، بازدید مجازی از سالن مقرنس موزه، بازدید مجازی از نمایشگاه سالن‌های سینما و از نمایشگاه زیرگذر تاریخ، بازدید مجازی از نمایشگاه آبی و نمایشگاه میانی و... از جمله این امکانات هستند. www.cine.mamuseum.ir هم سایت این موزه است.

زائر اینترنتی شوید!

اما اینکه مشهدی‌ها کجای این ماجرا هستند باید بگویم که آستان قدس رضوی در این زمینه پیش‌تاز است. این نهاد چند وقتی است موزه‌هایش را وارد رقابت در بزرگراه سایبر کرده است. نمای پانوراما از موزه‌های فرش، ظروف، صدف و... این موزه را هم می‌توانید با تایپ این آدرس ببینید: www.aqm.ir

حتماً می‌دانید که زیارت مجازی هم نمونه‌ای از این گردشگری مجازی است که البته قصد داریم در آینده فصل به این موضوع بپردازیم اما برای آنکه با این مقوله بیشتر آشنا شوید از شما دعوت می‌کنیم تا به سایت www.aqrazavi.org مراجعه کنید. این سایت امکان زیارت شما را از حرم رضوی فراهم کرده است.

این پایگاه در میان نمونه‌های مشابه خود یکی از کامل‌ترین موارد است. زیارت مجازی مکه و مدینه هم در سایت www.ghad.ir ممکن شده است. زیارت تان قبول!

